

Vi naar følgelig ikke vort Maal ved at overlade Erkendelsen til det mere tilfældige, private Initiativ, thi saaledes er Forholdet i det store og hele nu. Vi maa fæste vor Opmærksomhed paa Skolen, der er den eneste, der opfylder Betingelserne for en tidlig Erkendelse, idet den er obligatorisk for alle Børn, og den beholder dem tilstrækkeligt længe til, at der kan fældes en Kendelse. Ogsaa det fremlagte Folkeforsikringslovforslag paalægger i § 64 Stk. 2, Skolerne Indberetningspligt til Forhindring af Invaliditet, idet den henviser til § 60, hvor Stk. 1, Linie 4 nævner: Oplæring. I »Fremtidens Forsørgelsesvæsen II, Pag. 130 udtaler § 205, Stk. 2: »Hvis Udvalget erfarer, at et skolepligtigt Barn er aandssvagt, og det gennem Lægeerklæring skønnes, at en Anbringelse paa Aandssvageanstalt enten vil kunne medføre Bedring i Tilstanden eller dog være at anbefale paa Grund af Forholdene eller af Hensyn til Barnet eller dets Hjem, skal Udvalget drage Omsorg for, at der udfærdiges en Indstilling til Aandssvageanstalt o. s. v.

§ 205 Stk. 2 vil betyde en væsentlig Forbedring af og Sikkerhed mod uheldige Forhold. Dog bør der foretages visse Ændringer og Tilføjelser. Udtrykket: Hvis Udvalget »erfarer« er altfor flydende, kun i de alvorligste Tilfælde vil Udvalget »erfare«. Dernæst, det Udvalget skal erfare er, at et skolepligtigt Barn er »aandssvagt«, Men dermed stiller man Kravet om en Forhaandsdiagnose, med andre Ord Erkendelsen paahviler stadig Læge-mand, Lærer og praktiserende Læge. Jeg har ovenfor paavist det uheldige ved denne Ordning, de paagældende har ikke tilstrækkeligt Kendskab til Aandssvaghedsbegrebet, de vil derfor søge at forflygtige Ansvar for Diagnosen og ty til Udtryk som »lidt tilbage« (cfr. Eksp. 5), »forsinket«, »hæmmet Udvikling« o. s. v.

Vil vi virkelig opnaa en Forbedring, maa Kendelsen »aandssvag« ikke danne Indberetningsgrundlaget, men vi maa vælge et Maal, Lærerne er fortrolige med, nemlig den manglende Evne til at følge med i Skolen. Kravet maa lyde, at Skolen har Indberetningspligt til det sociale Udvalg, naar et Barn har saa svækket Forstand, at det af den Grund staar mindst 3 Aar tilbage for sine jævnaldrende.

Efter modtagen Indberetning paahviler det Udvalget at skaffe Oplysning om de Forhold, Barnet lever under uden for Skolen, og derpaa indhentes Lægeerklæringen. Her møder vi den næste Vanskelighed.

Ikke faa praktiserende Læger har kun et minimalt Kendskab til Aandssvaghedsbegrebet. Dette har jeg ofte faaet bekræftet, dels ved mit Arbejde paa Anstalten, dels ved Undersøgelser rundt om i Landet. Det kan ikke forundre, da Lægeuddannelsen kun kræver et kortvarigt Kursus, hvor der forelæses om samtlige sjælelige Abnormiteter, med Hovedvægten lagt paa Sindssygdommene. De talrige Lægekandidater, jeg har arbejdet med paa Anstalten, erkender da ogsaa alle, at de møder her ganske blottet for Kendskab til Aandssvaghedsbegrebet.

I de større Byer findes der Skolelæger, det vil da være naturligt, at de afgiver Lægeerklæringen, tilmed da disse Læger for en stor Del behersker de nyere Intelligensmaalinge. For de mindre Byer og Landskolerne bør Erklæringen afgives af en Læge, der har særligt Kendskab til sjælelige Defektilstande. Denne Betingelse opfylder Embedslægerne. Afstandshensyn spiller i det moderne Samfund næppe nogen Rolle. Ønskeligt vil det være, om man ved Kursus for Embedslægerne vil gaa bort fra de hidtil anvendte, ustandardiserede Intelligensprøver, der er delvis uanvendelige.

Den omtalte § 205 Stk. 2 foreslaas derfor affattet saaledes: »Skolevæsenet er pligtig til at afgive Erklæring til det sociale Udvalg om de Børn, der paa Grund af ringe Forstandsudvikling staar mindst 3 Aar tilbage i Udvikling i Forhold til jævnaldrende Børn. Udvalget indhenter Oplysninger om Hjemmets Forhold og fremskaffer Erklæring fra Skole- eller Embedslægen. Samtlige Oplysninger og Erklæringer tilstilles den paagæl-